

De forskellige nordiske sosialpedagogiske uddannelser

Juni 2015

NFFS

Indledning

Følgende er en survey, der sammenligner de nordiske professionsuddannelser som Nordisk Forum For Socialpædagoger repræsenterer. Surveyen har til hensigt at skabe et overblik over forskelle og ligheder mellem de nationale professionsuddannelser, at hente inspiration til uddannelsestænkning i de enkelte lande, og ikke mindst at få et billede af det uddannelsesmæssige felt i Norden – inden for det socialpædagogiske område. Derudover kan det enkelte fagforbund, via intern udbredelse af surveyen, være med til at sprede viden om nordisk professionsudvikling og uddannelsestænkning blandt medlemmer og ansatte.

Skabelonen for surveyen har været under udvikling af flere omgange, ikke mindst fordi en sammenligning på ikke kvantitative parametre viste sig at være en større udfordring end først antaget. Nye spørgsmål er kommet til og andre er udgået. Surveyen har nu en form, hvor konkrete målbare og sammenlignelige svar er repræsenterede, men også mere kvalitative og forklarende svar, da disse på deres egen måde siger noget om den uddannelsesmæssige situation i det enkelte land. Enkelte af disse svar er svært sammenlignelige men har fortsat en status som et ”udsagn” fra det enkelte land.

I Sverige findes uddannelsen til socionom (socionomprogrammet), og der udbydes enkelte steder et en socialpædagogisk uddannelse (socialpedagogiska programmet) . I besvarelserne for Sverige vedrører teksten med sort socionomprogrammet og teksten med lilla socialpedagogiske programmet.

Spørgsmålene er besvaret af det enkelte fagforbund, som i de fleste tilfælde har været i dialog med uddannelsessteder. Besvarelserne fremstår på det skandinaviske sprog som respondenterne har formuleret sig på – dette for at undgå fejlversættelser og for at give surveyen et nordisk udtryk. Efter en del af besvarelserne følger opsamlende bemærkninger og kommentarer relateret til besvarelserne. Afslutningsvis samles disse bemærkninger og kommentarer i en konklusion.

God rejse ind i det socialpædagogiske nordiske uddannelsesunivers!

Spm. 1 – En konkret oversikt over utdanningslengde, praksisperiode, praksislengde, forskningstilknytning og mulighet for videreutdanning

Land	Norge		Danmark	Finland	Island	Grønland	Færøerne	Sverige
Navn på utdanning	Barnevernspedagog Vernepleier		Utdannelsen til professionsbachelor som pædagog	Utbildningsprogram inom det sociale området, sosionom	BA in Social Education - þroskafjálfafræði	Professionsrettet Bacheloruddannelsen	Námsfrøðingur (B. Ed. Pedagog)	Socionomutbildning og Socialpedagogisk utbildning
Utdannings lengde	3		3,5	3,5	3	3,5	4	3,5. 3 år
Studiepoeng/ects	180		210	210	180	210	240	210. 180
Antal praksisperioder	Bvp: 1-2	Vpl: 3-4	4	3-5	2	2	4	1. Olika
Praksislengde	Varierende	Varierende	Varierende	Varierende	Lik lengde	Varierende	Varierende	15+5 veckor
Studiepoeng praksis	55	60	75	45	20	60	36	30
Forskningstilknytning	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Adgang til Master/kandidat inden for socialpædagogik	Ja		Ja	I Finland finns det inte en direkt tillgång till socialpedagogik. Det är ändå möjligt för studeranden att söka till universitet t.ex. för att studera i socialt arbete, men man får godkänt bara 20-25 studiepoäng av socionom (YH) – studierna beroende av universitetet.	Ja	Ja	Ja, etter 3 år	Ja

Det fremgår af ovenstående, at Færøerne topper med en uddannelse på hele 240 ECTS point. Men det er vigtigt at fremhæve, at uddannelsen også er målrettet almenområdet, ligesom den grønlandske uddannelse, og at uddannelsen på Færøerne er fælles med lærerstudiet til og med det tredje år. Uddannelserne i Norge, Barnevernspedagog og vernepleier, er sammen med uddannelsen på Island på kun 180 ECTS point. Til gengæld er disse uddannelser målrettet det sociale område, og ikke almenområdet. Dette er sammenligneligt med den danske uddannelse på 210 ECTS point, hvor det første år både dækker socialområdet og almenområdet.

På Færøerne, i Sverige og på Island fylder praksisdelen kun lidt, henholdsvis ca. 15 % i de to førstnævnte lande og ca. 10% i sidstnævnte land. I den anden ende ligger den norske verneplejeruddannelse og den danske uddannelse, hvor praksisdelen udgør lidt mere end 1/3 af den samlede uddannelse.

Alle de nordiske uddannelser har forskningstilknytning, og når ses bort fra Finland, giver uddannelserne adgang til master- og kandidatniveau inden for det socialpædagogiske område.

Den svenske socionomuddannelse og den finske uddannelse adskiller sig fra de øvrige uddannelser ved at have et fokus på myndighedsarbejde.

Vendes blikket mod Europa er det relevant at se på den europæiske kvalifikationsramme for videregående uddannelser, der er udviklet inden for Bologna-processen, og som skal understøtte mobilitet og anerkendelse inden for det europæiske område. Den vejledende ECTS point ramme for bachelorniveauet er 180-240. Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål 1 befinder alle de nordiske uddannelser sig inden for denne ramme – med Norge, Island og Sverige (det socialpædagogiske program) i den ene ende med de 180 ECTS point og Færøerne i den anden ende med 240 ECTS point, hvor sidstnævnte som allerede nævnt også dækker almenområdet.

Spm. 2 – På hvilke uddannelsesinstitutioner tilbys uddannelsen og hvor mange uddannelsesinstitutioner er der?

Færøerne	Norge	Danmark	Finland	Island	Grønland	Sverige
Færøeske universitetet Fróðskaparsetur Føroya (námsvísindadeildin)	Universitet/høgskoler Bvp: 11 steder, av disse 3 universitet Vpl: 12 steder, av disse 1 universitet	Profesjonshøgskoler – 6	Yrkeshøgskoler – 21	Universitet – 1	Sosialpedagogisk Seminarium Ilulissat – 1	Socionom:Høgskoler/universite t 16 Soc.ped: Høgskoler: 2

Spm. 3 - Hvor mange uddannes om året?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Bvp: ca 760 Vpl: ca 985	ca. 4000, hvor ca. 1/3 ansættes inden for socialområdet.	1900	Ca. 30	Ca. 30	Normalt 10-15 pr. år, med merituddannelse ca. 36 pr.år	Socionom: ca. 4000 Socped: ca. 130

Spm. 4 – Er uddannelsen reguleret gennem lov og hvilket årstall er denne lovteksten fra?

Land	Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Regulert gjennom lov	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Årstall	2005	2013	2003	2013	2009	1998	1993 (gælder scionomprogram)

Spm. 5 – Finnes der en meritudgave af uddannelsen (en uddannelse hvor uddannelsen er kortere fordi man får merit for jobberfaring/får godkjendt jobberfaring)?

Land	Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Merit	Nei, men der er under utprøving noe som kalles Y-veien, som innebærer at om en har en fagarbeider-utdannelse på videregående skole nivå, så slipper en å ta full studiekompetanse (gymnasium) for å komme inn på utdanningene. Det må en ha i dag.	Ja	nej	Nei	Nei	Ja	Nej

Kun Grønland og Danmark har merituddannelser, hvor altså tidligere erhvervserfaring fra socialpædagogisk arbejde kan have den betydning, at man tager uddannelsen på kortere tid. Erfaring fra praksis får således lov at spille en rolle for længden på uddannelsen.

Spm. 6 – Kan man ta den teoretiske del af uddannelsene via e-læring?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Nei	Ja	Deler som e-læring	Ja	Deler som e-læring	Nei	Ja

Spm. 7 – Hvis «nei» til e-læring – hvad er årsagen til det?

Norge	Grønland	Finland	Island	Færøerne	Danmark	Sverige
Vernepleierne har sin helsefaglige kompetanse, med klare krav til undervisning. For begge gjelder at vi har vi det vi kaller skikkethetsvurdering, som krever tilstedeværelse. Vurderinger er gjort på at kommunikasjons- og relasjonskompetanse vanskelig kan læres	Der er ikke udstyr til det, og det menes ikke, at en uddannelse som retter sig mod forskellige brugergrupper, kan løses via e-læring. Pædagoguddannelsen i Grønland handler om samarbejde og personlig fysisk kontakt. Det lærer man ikke via computerskærm.					

gjennom e-læring. (og sikkert flere andre grunner)						
--	--	--	--	--	--	--

I Norge og Grønland er der ikke mulighed for at tage uddannelsen, eller dele af den, via e-learning. Forskellige indikatorer kan spille ind på valg og fravalg af e-learning – økonomiske didaktiske, men alt andet lige også kulturelle. Hvor om alt er, så er det et område der forskes i, og forskellige undervisningsformer afprøves, og det bliver interessant at følge hvordan og om der sker ændringer i prioriteringer på dette område på de socialpædagogiske uddannelser i Norden.

Spm. 8 – Hvilke målgrupper arbejder de ferdig udtannede med?

Norge		Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Bvp: barn og unge generelt, utsatte barn og unge og deres familiesituasjon og nærmiljø spesielt.	Vpl: Mennesker med utviklingshemning/funksjonshemning/kognitiv svikt. ambulante helse- og sosialtjenester, barne- og ungdomspsykiatri, boliger, voksenpsykiatri, rusomsorg og eldreomsorg, skoleverk og i barnehager, hjemmebaserte tjenester, kriminalomsorg, barnevern.	Spædbørn, børn, unge og voksne - med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, psykisk sårbarhed, sindslidelser og misbrug. Derudover familiearbejde	Småbarn (småbarnspedagogik/förskola), barn (barnskydd, familjearbete), ungdomar (ungdomsarbete), vuxna (mental hälsa, missbrukare), äldre, handikappade, fångar, invandrare	Arbeide med alle mennesker med funksjonshemning. ADHD og mennesker med psykiske funksjonshemminger. Alle aldre.	Pædagoger arbejder i vuggestuer, børnehaver, fritidshjem/ordninger, pædagogisk ledelse, ledere for dagplejere, bofællesskaber for anbragte børn og unge, dagtilbud og bofællesskaber for voksne med udviklingshæmning og psykiske lidelser, børn med behov for støtte i folkeskolen, specialskole, hjemløse, andre institutioner for mennesker med serlige behov for støtte, behandlingshjem, krisecenter, børneværn, ældreplejen, pædagogisk rådgivning, PPR, specialpædagogisk rådgivning og ellers steder med anden pædagogisk aktivitet.	Dag- og døgn institutionsområdet, Forskolen, Handicapområdet, Ældreområdet, Kriminalforsorgen, Vejlednings- og forebyggelsesarbejde.	Socionomer arbetar bland annat som socialsekreterare, biståndshandläggare inom funktionsnedsättning eller för äldre, behandlare, kurator på ex skolor och sjukhus eller frivårdsinspektör. Enhetschefer inom äldreomsorg eller LSS verksamheter. Socionomer och socialpedagoger inom skolan ingår oftast i elevhälsoteam och arbetar sällan eller aldrig med ordinarie undervisning.

Det fremgår, at der på Grønland og Færøerne også ansættes til almenområdet (almenlærere), hvilket også stemmer overens med uddannelsernes indhold.

Norge adskiller sig ved at have to uddannelser, der dækker socialområdet, hvor vernepleiere ansættes til at arbejde med alle aldersgrupper og primært mennesker med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser og kognitiv svikt, men mange også i rus/psykiatri, og hvor helse/sundhed ofte indgår som en væsentlig faglighed i tillæg til den pædagogiske. Barnvernsrådgiverne arbejder med børn, unge og familien, og socialpædagogikken indgår som en væsentlig faglighed. På Grønland, Færøerne, Island og i Danmark, Sverige, Norge og Finland ansættes til arbejde med alle aldersgrupper.

Spm. 9 – Er det målgrupper som de ferdig udtannede stort sett ikke lenger arbeider med? Hvis ja, hvilke og hvorfor?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Nei	Fengsel Barn i vuggestuer	Nei	Vi fortsatt jobbe med de gruppene vi jobbet med før. Gruppene er ednu flere.	Hjemmeveiledere , dagplejere er faldene i antal	Nei	Socialpedagogiska utbildningar i Sverige ger ingen yrkesexamen utan är enbart yrkesförberedande. Detta gör att socionomer i allt högre utsträckning arbetar inom det socialpedagogiska området. Här backar faktiska socialpedagoger till förmån för socionomer. I Sverige arbetar socialpedagoger sällan med myndighetsutövning eller som socialsekreterare, förutom på de orter där högskoleutbildningens förättas där förhållandena nästan är de omvända.

I Danmark nedlagde man i 1992 uddannelsen til socialpædagog til fordel for en generalistuddannelse (som i 2014 er blevet erstattet af en uddannelse med stærke specialiseringer). Nedlæggelsen af socialpædagoguddannelsen i 1992 har formentlig betydet, at fængslerne mere eller mindre holdt op med at ansætte socialpædagogisk personale, også fordi fængselsfunktionæruddannelsen fik et pædagogisk modul. Hvad angår små børn i vuggestuer, så indgik denne målgruppe i den socialpædagogiske uddannelse, ud fra den betragtning, at de små børn var en sårbar målgruppe, der krævede en særlig indsats. Men i dag opfattes vuggestuebørn generelt som en del af almenområdet. På Færøerne er der sket en udvikling i retning af, at socialpædagoger i mindre grad har en funktion i hjemmet og i højere grad ansættes i bofællesskaber. I takt med at flere mennesker med funktionsnedsættelser er flyttet i bofællesskab, er hjælpen i hjemmet flyttet ud i bofællesskaberne. Hjemmevejlederne var vejledere for hele familien. Men mange mennesker med funktionsnedsættelser flytter i egen bolig, og her vil arbejdsarenaen for socialpædagogerne i større grad være i hjemmet hos den enkelte borger. Der ansættes i større grad personlige støttepersoner, og det betyder mere alene arbejde.

Spm. 10 – Innenfor hvilke hovedområder får de ferdig udtannede ansettelse/arbeid? (de største områdene nevnes først)

Svarene i skemaet nedenfor er umiddelbart svært sammenlignelige, da de forskellige lande har forskellige begreber for jobtjenester. Dog er det muligt at udlede, at børn og unge er en primær målgruppe i næsten alle lande. Danmark adskiller sig ved primært at ansætte socialpædagoger inden for voksen-handikapområdet, ligesom voksne udgør en stor målgruppe hos vernepleierne i Norge.

Norge		Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Bvp: Barneverns-tjenesten, Barnehager, grunnskoler, skolefritidsordning og videregående skoler,	Vpl: Rehabilitering/ habilitering- barn, ungdom og voksne, Behandlings- institusjoner, helsevern for	Botilbud og bostøtte, dagtilbud (værested, beskyttet værksted etc.),	Barnskydd, Småbarns- pedagogik (förskola)	42% arbeider i skolesystemet fra barnehage til høyskole,	Børnehaver, Vuggestuer, Fritidshjem/-ordninger, Ungdomsklubber, dagtilbud og	Daginstitutionso mrådet, Forskolen, Døgninstitutionso	Socialtjänst: barn och unga, funktions- nedsättning,

Fritidsklubber, Utekontakter, Feltarbeiderteam, Pleie/bistands- og omsorgstjenesten, Sosialtjenesten, PP-tjenesten, Barne-, ungdoms- og familieetaten, Fagteam, Hjemmebaserte barneverntiltak, Døgninstitusjoner, Familiekontorer, Kriminalomsorgen, Høyskoler og universiteter, Departementer/ direktorater, Fag- og sakkyndig i fylkesnemnder og domstoler, Psykisk helsevern for barn og unge, Behandlingsinstitusjoner, Poliklinisk virksomhet, Psykisk helsevern for voksne, Rusfeltet, Barne- og ungdomsinstitusjoner, Frivillige organisasjoner	voksne, Rusfeltet, Barne- og ungdomsinstitusjoner, Hjemmetjenester, Avlastningstilbud, Frivillige organisasjoner, Rehabilitering, Oppsøkende virksomhet, pleie- og omsorgstjenesten, barnehager, grunnskoler, skolefritidsordning og videregående skoler, fritidsklubber/-tilbud, Utekontakter, Boliger med bistand, Helse- og sosialtjenesten, PP-tjenesten, Barne-, ungdoms- og familieetaten, Fagteam, Kompetansesentra, Spesielle institusjoner, Hjemmebaserte tjenester, Døgninstitusjoner, Familiekontorer, Kriminalomsorgen, Høyskoler og universiteter, departementer/direktorater, Fag- og sakkyndig i fylkesnemnder og domstoler, Psykisk helsevern for barn og unge.	misbrugsbehandling, institusjon for hjemløse, Andet: hospitalsvæsenet, psykiatrien, kriminalforsorgen, skoler og krisecentre, institusjoner for barn og unge, familieplejen, oppholdssteder, dagbehandling		Skolesystemet 42%, Folks hjem 19%, Rådgivende jobber 9%, Jobberkommersielt ressurser 7%, Sosialsektoren 5% Dag tjenester 4%, Kortsiktig plassering 3%, Recreational hjem 2%, Selvstendig jobber 2%, Bruker tjeneste (NPA) 1%, Andre (F.eks sykehus, i personlig støtte og administrative) 6%	bofællesskaper for voksne med utviklingshæmning og psykiske lidelser, pædagogisk ledelse, bofællesskaper for anbragte barn og unge, andre institusjoner for mennesker med særlige behov for støtte, barn med behov for støtte i folkeskolen, specialskole, børneværn, ledere for dagplejere, pædagogisk rådgivning, specialpædagogisk rådgivning og PPR, hjemløse, ældreplejen, børnehaveklasse, behandlingshjem, krisecenter,	mrådet, Handicapområdet , Vejlednings- og forebyggelsesarbejde, Ældreområdet, Kriminalforsorgen og Private.	ældre, Arbetsmarknad sarbete/ sysselsättning, Behandlingsarbete
--	---	--	--	--	--	---	---

Spm. 11 – I forlengelse av spm. 8, 9 og 10 – favner lovteksten for utdannelsen de målgrupper som de forskjellige hovedarbeidsområder dekker?

Hvis nei, hvilke målgrupper er ikke med.

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Ja	Overordnet ja	Ja	Ja	Ja, fordi lovteksten er meget generelt beskrevet «Arbejde i vuggestuer, børnehaver, børne- og	Ja	Socionombildningen är bra för de områden där socionomer i huvudsak är verksamma.

				fritidshjem, institutioner for voksne med handicap eller behov for støtte, behandlingshjem og ellers til steder med pædagogisk aktivitet”		Utifrån ett socialpedagogisk perspektiv ser Vision att socionom -utbildningen inte innehåller dessa delar i tillräcklig grad. Socped uppfyller dessa delar, även vissa påbyggnadskurser.
--	--	--	--	---	--	---

Spm. 12 – Kvalificerer utdanningsstedene utdannelsen ved å tilby undervisning hvor studentene får kunnskap om alle målgrupper de forskjellige hovedarbeidsområder dekker?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Nei, utdanningene kan ikke innenfor 3 år klare å kvalifisere studenter spesifikt til de ulike målgruppene og områdene. Mye av læring om de forskjellige målgruppene må foregå i arbeidslivet. <i>Barnevernspedagogutdanningen</i> har en generell innretning mot utsatte barn og unge og deres familie. <i>Vernepleierutdanningen</i> har en generell innretning mot mennesker med utviklingshemning.	De nye studieordninger har en overordnet karakter og kan i og for sig rumme alle målgrupper og arbeidsområder. Pt (primo 2015) udarbejdes der fagplaner. Her konkretiseres undervisningen på det enkelte udbudssted, og her vil det fremgå om alle målgrupper og arbeidsområder er tænkt ind.	Ja, det kvalificerer. Det första studieåret är gemensamt för alla, därefter riktar man sig till den valda studielinjen (t.ex. socialpedagogik, (re)habilitering osv).	(Spørsmål misforstået og svaret derfor ikke indskrevet her)	Ja. Dog er der et ønske om obligatorisk grundlæggende almen eller småbørnspædagogik og socialpædagogik. Der er et ønske om bredere viden om mennesker med udviklingshæmning og andre med diagnoser, f.eks. autisme m.m.	Ja, det er en helhedsorienteret uddannelse.	Nei

Vurderingen i de fleste lande er, at uddannelsesstederne ikke formår at tilbyde undervisning hvor studerende får kundskab om alle de målgrupper, som de forskellige hovedarbeidsområder dækker.

Spm. 13 – Er det arbeidsplasser hvor profesjonen er stort sett enerådende? Hvis ja, hvilke?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Nei, ikke enerådende men barnevernspedagogene og vernepleierne er i majoritet ved barnevernsinstitusjoner og i barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner som miljøterapeuter.	Der er procentvis mange socialpædagoger på de social-pædagogiske arbejdspladser – især på børn og unge området.	Nei	Nei	Daginstitutionsområdet for børn og unge Døgninstitutionsområdet for voksne med udviklingshæmning. Døgninstitutionsområdet for børn og unge Støttefunktioner i folkeskolen	Nei	Ja, inom socialtjänsten och vissa behandlingshem är socionomer i majoritet. Socionomutbildningen är mer känd nationellt.

Umiddelbart tegner der sig et billede af en profession, som arbejder på tværs af faggrænser med henblik på at støtte den enkelte borger. Dog siger besvarelsene intet om i hvilken grad «de øvrige» ansatte repræsenterer andre professioner og ikke uddannet eller kortuddannet personale.

Spm. 14 – Arbejder de ferdig udtannede indenfor nye arbejdsområder? Hvis ja, hvilke?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Vpl – Fængsel, eldreomsorg Bvp – Nei	Ungdomsuddannelser hvor frafaldstruede får ekstra støtte. Ældreområdet – fx i forhold til demens. Sociale viceværter (arbejder oppsøkende i boligområder).	Nei	I arbeidet med eldre. Og psykisk utvikklingshemmede. Også flere av barnehager og grunnskoler. Også i fritidstjenester.	Ja, i børnehaveklasse	Nei	Arbetsförmedling, försäkringskassan (myndighet för socialförsäkringar)

Spm. 15 – Kan den nåværende utdannelsen matche de eventuelt nye arbejdsområdene? Hvis nei, hvilken kompetanse må legges inn i utdannelsen for å matche?

Norge	Danmark		Island	Færøerne		Sverige
Vpl - Utdanningen har som nevnt en generell innretning. Noen områder berøres i utdanningen, men mye av kvalifiseringen foregår ute i arbeidslivet. I forhold til fengsel viser det seg at svært mange innsatte har kognitiv vansker, og miljøterapeutisk kompetanse er nyttig. Det samme gjelder i eldreomsorgen, spesielt i forhold til demensomsorg. Her kommer også helsefagkompetansen til nytte. Bvp – FO mener at bvp i større grad må inn med sosialpedagogisk og barnevernsfaglig kompetanse i skoler og barnehager og har en egen faggruppe som jobber målrettet for dette.	Utdannelsesbekendtgørelsen er meget bred, så de nye arbejdsområder rummes i det omfang underviserne er opmærksomme på det, og at det indgår i fagplanerne. Risikoen er selvfølgelig, at områder dækkes overfladisk.		Ja. Men som svar på spørsmål 12, er bare innføring av så mange målgrupper. Vi tror, at utdanningen skulle være fem år. For studentene skal være i stand til å klare seg bedre i de nye målgrupper og utdype deres kunnskap om dem.	Ja		Ja

Generelt tegner der sig således et positivt billede af uddannelsernes evne til at matche de nye arbejdsområder.

Spm. 16 – Hvilke fag, herunder også aktivitetsfag og kreative fag inngår i utdannelsen, ifølge lovteksten?

Besvarelsene nedenfor har en karakter som ikke legger op til mere spesifikke sammenligninger. Men det kan udledes, at uddannelsen i henholdsvis Finland og Danmark er opbygget omkring kompetenceområder, mens det i de øvrige lande er fagområder. Kompetenceområderne løftes selvstændig i praksis af de forskellige fagområder, som underviserne inddrager.

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Vpl: 1.Samfunns- vitenskapelige og juridiske emner. 2. Psykologiske og pedagogiske emner 3. Helsefaglige emner. 4. Miljøarbeid og habiliterings- og rehabiliteringsarbeid Bvp: 1.Samfunnsvitensk apelige emner, 2.Juridiske emner 3.Psykologiske og helsefaglige 4.Pedagogiske emner 5. Sosialpedagogisk arbeid med barn og unge	<i>Kompetenceområder fællesdel:</i> 1.Pædagogiske miljøer og aktiviteter 2.Profession og samfund 3.Pædagogens praksis – 1. praktik <i>Kompetenceområder for specialiseringen i social- og specialpædagogik:</i> 1.Mennesker i udsatte positioner. 2.Identitet og fællesskab. 3.Relation og kommunikation – 2. praktikperiode. 4.Samarbejde og udvikling Praktikperiode. 5.Tværprofessionelt samarbejde. 6. Bachelorprojekt, herunder 4. praktikperiode <i>Valgfag:</i> Kreative udtryksformer, Natur og udeliv, Sundhedsfremme og bevægelse, Medier og digital kultur, Kulturprojekter og kulturelt iværksætteri,	<i>kompetensområdene:</i> 1. Etisk kompetens. 2.Kompetens inom kundarbete. 3.Kompetens inom socialområdets servicesystem. 4. Kritisk och inkluderande kompetens om samhället. 5.Forskningsorienterad kompetens inom utveckling. 6.Kompetens inom ledarskap. <i>Dessutom finns det allmänna grundstudier inom:</i> - finska och kommunikation, - svenska och engelska, - IT - Informationsøkning - drama - gymnastik - teckning	Første året: Ikke i lovverket, men i læreplanen fra Universitet. Utviklingspsykologi , Funksjonshemmingstudier, Metoder i høyere utdanning, Likestilling og samfunnet,. Jobber og okkupasjon Þroskaþjálfar, Psykologi av barndommen og ungdomsárenu eller psykologi for voksen livet og den eldre, Valgfag Annen ár: Funksjonshemming, helse og helsefremmende arbeid, alternativ kommunikasjon med funksjonshemmede, Forskningsmetode i samfunnsvitenskap, Praksisk fagområder - Personlig tjeneste, Personlig tjeneste: Practices for Þroskaþjálfar, Familie og samarbeid, Tredje ár: Lederskap, profesjonalitet og helhetlige tjenester i praksis, Etikk og profesjonalitet, Avsluttende prosjekter, Praksisk fagområder - Holistisk tjenester. Profesjonalitet og	Første studieår bliver der lagt vægt på fagligt rettet læsning i didaktik, pædagogik, psykologi og praksisretning. Andre studieår Hovedvægt på det specialpædagogiske område. De andre emner er: Menneske, instution og samfund Sprog, kultur og kulturhistorie. Det tredje og fjerde studieår kan de studerende vælge mellem disse linjefag, som valgfrie hvert år for sig, de tæller 45 ECTS 1)Småbørnspædagogik 2)Sundhed, krop og bevægelse 3)Pædagogisk ledelse og administration 4)Æstetiske læreprocesser og det kreative barn 5)Specialpædagogik (socialpædagogik er ikke italesat)	§ 11 Uddannelsen omfatter følgende fagområder, fag, emner og kurser: 1.Det pædagogiske og psykologiske fagområde (fagene ” pædagogik”, ”socialpædagogik” og ”psykologi”) 2.Det kulturelle og kreative fagområde (mediefag, værkstedsfag, ”drama og musik”, ”natur-og friluftsliv samt ”leg og idræt”). 3.Samfunds- og socialfag samt fagene ”kommunikation”, ”organisation” og ”ledelse”. 4.Supplerende obligatoriske kurser. 5.Selvvalgte emner og kurser. Stk. 2. Uddannelsen omfatter desuden speciale og praktikperioder.	Utbildningsplan: Människa, samhälle, utveckling och lärande. Vardag och livsvillkor. Makt, kön, etnicitet och mångfald. Vardagsliv och delaktighetsfrämj ande metoder. Vetenskaplig metod. Mångfald och social kategorisering. Teori och metod i socialt arbete och socialpedagogik. Civilrätt i det sociala arbetet. Socialrätt. Välfärdsstatens värdegrund, ramverk och aktörer. Utredningsmetod ik, handläggning och social

	Social innovation og entreprenørskap, Kulturmøde og interkulturalitet		menneskerettigheter: Nye prioriteringer i tjenesten Valfag	6)Skoleparathed/indskol ing		dokumentation. Verksamhetsförla gd utbildning.
--	---	--	--	--------------------------------	--	--

Spm. 17 Hvordan er vægtningen mellem kreative fagområder og mere teoretiske fagområder?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Barnevernspedagog Teoretiske fagområder dominerer. Vernepleier: Den teoretiske forankringen dominerer med utprøving av ulike tilnærmingsmetoder/verktøy i praksis.	De mere teoretiske fagområder er dominerende, og de kreative fagområder mister terræn.	Det finns mera teori.	Dette er først og fremst en teoretisk studie. I tillegg til den faglige kurs er praktiske metoder og praksis. Studier er delt inn i følgende kategorier: Generell kunnskap base, teori og metode (55 ECT), vernepleie og feltarbeid (70 + 20 ECT), valgfag knyttet til spesialisering tatt i programmet eller fra andre programmer eller fakultetene innenfor Universitetet i Island, valgt med godkjenning av þroskajálfa programkoordinator (25 ECT) og sluttoppgaven 10 ECT.	Max 30-45 ects går til kreative fagområder, og det er valgfrit.	Kreative fag 40% Teoretiske fag 60%	Enbart teori - inga kreativa ämnen

Spm. 18 Er det krav om kunnskap om estetikk og/eller spesielle kreative fag og/eller aktivitetsfag i utdanningen?

Norge		Danmark	Finland		Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Barneverns-pedagogene skal oppleve og erfare uttrykksformer som vektlegger fantasi og skapende virksomhet. Konkrete aktivitetsfag. 15 ects	Vernepleierne skal ha kompetanse for å tilrettelegge fritids- og kulturaktiviteter og trivselsfremmende tiltak. 12 ects	Ja	Man undervisar också i kreativa ämnen och de ses som styrka i utbildningen och man uppmuntrar också till användning av dem i arbetslivet.		Nei. Men der er valgfag.	På den færøske uddannelse har vi et praktisk/kreativt modul på 4,5 ECTS i 2. semester. På 3. og 4. årgang udbyder vi 6 forskellige linjer, hvor én er om æstetiske læringstilgange, og en om helse og bevægelse.	Ja	Nej

						Derudover indgår forskellige udtryksformer og arbejdstilgange, som vægter fantasi og skabende arbejde med børnene – på alle 6 linjer.		
--	--	--	--	--	--	---	--	--

Der er kreative fagområder på alle de nordiske uddannelser, og fælles er tillige, at de teoretiske fagområder dominerer. Således ses også en stigende akademisering af uddannelserne og af besvarelsene i spørgsmål 3 fremgår, at en grunduddannelse (minus Finland) giver adgang til videreuddannelse inden for socialpædagogik på kandidat- og masterniveau.

Spm. 19 Er fagene (eller kompetenceområderne) fyldestgørende i forhold til hvad de studerende ansættes til at arbejde med? Hvad bør eventuel ændres og hvorfor?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Barnevernspedagog: Nei. Befringutvalgets rapport 2009 om kompetanseutvikling i barnevernet, foreslo at grunnutdanninger som skal kvalifisere for arbeid i barnevernet skal ha 14 obligatoriske emneområder. Emnene er i all hovedsak knyttet til utsatte barn og unge. Dette er for eksempel kompetanse om barn utsatt for seksuelle overgrep, rusproblemer (barn og foreldre), barn som har psykiske problem eller som lever med foreldre/er med psykiske problem, barn som lever i miljø med vold og kriminalitet, minoritetsproblematikk osv. Vernepleier: Nei, siden vernepleierutdanningen er en generell utdanning må vernepleieren selv tilegne seg det spesielle gjennom praksis og arbeidserfaring. Kompetanseområdene vil aldri kunne oppleves helt utfyllende for det yrket som vernepleieren ønsker å	Overordnet set ja. Men der kan være huller i og med kompetenceområderne er så brede. Et eksempel er beskæftigelsen med kommunikation – fokuserer underviseren eksempelvis også på totalkommunikation, og vil der også være et fokus på kommunikation med mennesker med demens?	Ja	Nei. Det er en generell utdanning og studentene må selv tilegne seg det spesielle gjennom praksis og arbeidserfaring.	Ved ikke Pedagogfelagið har ønske om en undersøgelse af dette emne. Der blev lavet en undersøgelse blandt nyuddannede lærere og hvordan de var rustet til opgaven gennem deres studie. Dette blev gjort i f.b.m. den nye uddannelse. Der er kritik af den korte praksisdel i uddannelsen.	Ja	De studenter som ska arbeta som chefer inom till exempel äldreomsorgen får inte tillräcklig utbildning i ledarskap och chefsfrågor. Kuratorer inom hälso- och sjukvård får inte tillräcklig kunskap inom hälso- och sjukvård/medicin Socionomutbildningen är en generalistutbildning varför nästan alla tycker att de lär sig för lite om just det de arbetar med... Även socped är en generalistutbildning och saknar "spets", oftast kompletteras detta av

jobbe med. Det vil derimot gi et solid fundament for selv å spesialisere seg.						valbara påbyggnadskurser.
---	--	--	--	--	--	---------------------------

Hvorvidt fagene eller kompetenceområdene matcher, hvad de studerende kommer til at arbejde med, er der et blandet billede af i Norden, og af svarene er det generelt svært at udlede, om det opleves problematisk, eller om udfordringen imødekommes gennem efter- videreuddannelse og erfaring fra praksis.

Spm. 20 - Ønsker I som fagforbund mere spesialisering i uddannelsen? Begrund.

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Barnevernspedagog Med utgangspunktet i utsatte barn, unge og deres familiers behov må utdanningen styrkes på en rekke områder. Det gjelder sosialpedagogikken som grunnlagsteori og anvendt teori, kommunikasjon med barn og unge, kompetanse om barn utsatt for seksuelle overgrep, barn som lever med rusproblemer og/eller psykiske problemer (egne eller foreldres) og barn som lever i miljø med vold og kriminalitet. Minoritetsperspektivet, kultursensitivitet, og traume- og flyktningefaglig kompetanse. Praksisstudiene må styrkes. Veiledere må være barnevernspedagoger. Ulike mastere og ph.d.-løp i sosialpedagogikk, som baserer seg på bachelor i barnevern ved flere utdanningsinstitusjoner, er noe vi støtter. Vernepleieren: Ikke entydige forslag om styrking eller spesialisering. Fra myndigheter og tjenestefelt er det uttrykt behov for mer samarbeids-, kommunikasjons- og relasjonskompetanse, men det er mer generelt til helse- og sosialfagutdanningene. Som barnevernspedagogene ser vi behov for både profesjonsrettede og kliniske mastere.	Vi hadde allerhelst set en selvstendig socialpædagogisk uddannelse (vores nye uddannelse har et fælles år). Men den nye uddannelse er en fantastisk forbedring. Det socialpædagogiske område er dog så bredt, at det sagtens kan bære en hel uddannelse, og da ville denne også i højere grad kunne favne nye målgrupper og gå mere i dybden med de hidtidige målgrupper.	Nej.	Proskapjálfafélag Íslands vil at læringen skal bli lengere. Siden vi jobber med folk fra vugge til grav, er det ikke nok med tre år for at spesialisere.	Pedagogfelagið har et ønske om, at uddannelsen indeholder større tydelighed omkring det pædagogfaglige og socialpædagogfaglige og at disse retninger er obligatoriske. Ligeledes er der ønske omkring længere praktikperioder.	Indenfor handicapområdet.	Nej, Visions princip är att utbildningarna ska fortsätta att vara generel. Det behövas för att behärska yrket i socialt arbete men också för att ha en bred arbetsmarknad. Vision ser ett behov av att det utbildas fler socialpedagoger. Arbetsmarknaden berikas av mångfald och bredd även när det gäller utbildning och kompetens.

Vision i Sverige og Talentia i Finland ser ikke et behov for at specialisere uddannelsen. Det samme gør sig gældende for FO i Norge, når det gælder vernepleieruddannelsen. Og hvad angår Danmark, så er der hos Socialpædagogerne ikke pt et ønske om mere specialisering - men det kan ændre sig, hvis det efter år med den nye specialiserede uddannelse vurderes, at der er behov for en selvstændig uddannelse.

Spm 21 Er der fra politisk hold en opmærksomhed på mere specialisering i uddannelsen?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Både ja og nei. I følge Meld. St.13, "Utdanning for velferd" (2012), ble det vedtatt at vi fortsatte skulle ha tre ulike utdanninger, barnevern, sosionom og vernepleiere. Samtidig er det et veldig fokus på at disse tre utdanningene skal ha en del fellesfag. I flere meldinger er det påpekt at det er behov for en styrking av utdanningene til barnevern, uten at det er kommet mer ut av dette ennå.	Et enigt folketing indgik i 2013 forlig om en meget mere specialiseret uddannelse.	Nej	Nei ikke som vi ved om	Der mangler generelt politisk opmærksomhed på det pædagogfaglige uddannelses og fagområde. I en fælles uddannelse med læreruddannelsen, bliver pædagogikken skoleficeret. Der er et udtrykt ønske om og mangel på styrket pædagogfaglighed og faglig rådgivning til ministeren.	Ja	Det diskuteras då och då, i synnerhet inom barn och ungdom.

Spm 22 Er der fra politisk hold planer om at forlænge uddannelsen, og er der et ønske om dette fra fagforbundets side?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Barnevernspedagog FO deltar kontinuerlig i drøftinger om både lengde og innhold i begge utdanningene, men ingen konkrete planer. Vernepleier: FO deltar kontinuerlig i drøftinger om både lengde og innhold i begge utdanningene, men ingen konkrete planer.	Nej til det første. Ja til det sidste, men ikke en sag vi kæmper nu. Vi er stærkt tilfredse med, som det politiske landskab ser ud nu, at have opnået den uddannelse som lige er startet september 2014.	Nej	Det er ikke intensjonen til universitetet for å utvide læringen. Selv om at Þroskafjálfá félag Íslands har ønsket etter det.	Nei til begge spørsmål, det er ikke aktuelt i øjeblikket (Efter 3. år uddannes til bachelor med mulighed for videreuddannelse og efter 4. år uddannes til pædagog.)	Nej	Det finns en diskussion om att förlänga grundutbildningen men den kommer (troligen) inte att ske. Däremot kan det bli krav på masterexamen eller liknande påbegygnad för de som ska arbeta med myndighetsutövning med barn – och unga. Vision ser en fara med att krav på mer utbildning blir den enskilda socialsekreterarens ansvar. Man får betala sin utbildning själv om man vil behålla jobbet. Problemet är inte bristande kompetens – det är en alltför tuff arbetsbelastning.

I flere af de nordiske lande er der fra politisk hold fokus på mere specialisering i uddannelserne, men som det fremgår af spørgsmål 22, så er der fra samme side ikke intentioner om at gøre uddannelserne længere. Den eventuelle specialisering skal altså ske inden for den gældende uddannelsesramme.

Spm 23- Beskriv forhold omkring praktikken på uddannelserne	<i>Er der formelle krav til at en skal motta veiledning fra veileder fra egen profesjon?</i>	<i>Kan andre profesjoner være veiledere?</i>	<i>Formelle krav til veilederkompetanse?</i>	<i>Er det vanlig at veileder har veilederkompetanse?</i>	<i>Må veilederne ha gjennomført veilederkurs?</i>	<i>Er det krav til erfaring etter utdanning? I tilfelle hvor lang?</i>
Norge	Primært, men ikke formalisert	Ja	Nei	Det er blandet	Nei	Ingen krav
Danmark	Nej	Ja	Nej	Ja, i form af kort kursusforløb	Nej	Nej
Finland	Ja	Ja, om i arbeidsplats har ingen sosionomen.	Nej, men socionomen villigt	Nej	Nej	Nej
Island	Ja	nei	For til at arbeider som þroskajálfi må han ha en lisens fra helse departementet. Set er den krav til veilederkompetanse at han skal ha en lisens.	Ja, i form af kort kursusforløb	Ja	Må ha arbeidet i to år før han kan bli veiledere
Færøerne	Nej, men de fleste er pædagoger	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Grønland	Til de næste 4 spørgsmål: Som vejleder på praktikstederne er kravet at vejlederen er uddannet pædagog, og ideelt set, at ved-kommende har gennemgået praktik-vejlederkursus i PI/SPS. I få tilfælde KAN en vejleder være af anden profession, fx socionom/socialrådgiver	Ja	Ja i form af vejlederkursus	Ja	Nej	Nej
Sverige	Ja	Ja och nej	Ja	Ja	Ja (under handledning)	Nej

Spm. 23 fortsat	<i>Krav til hvor mye veiledning?</i>	<i>Er det sertifisering av praksissteder?</i>	<i>Hvilke krav stilles i tilfelle for sertifisering?</i>	<i>Er det avsatt tid til direkte veiledning under gjennomføring av arbeidet?</i>	<i>Er det veiledning i hht konkrete ferdigheter?</i>	Annet
Norge	Krav til plan for veiledning, men ikke formelle krav. Men skolene opererer med normer	Nei, men er under vurdering		Ingen krav om det	Vernepleierne har noen krav i henhold til sin helsefaglige kompetanse	
Danmark	Ingen krav men normer	Nei		Ingen krav om det	Ja, til færdigheder, nej til konkrete færdigheder	
Finland	Inget krav	Nei		Inget krav	Ja	
Island	Ja, det er krav til plan for veiledning. Universitetet arbeider med normer.	Ja. Steder i staten, en kommune eller privat		Ja	Nei	
Færøerne	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	
Grønland	Nei	Nei		Nei	Nei	
Sverige	Ja 1 samtal/vecka 30 tim/termin	Nei		Ja	Nei	

Spm. 23 fortsat	<i>Har utdanningsinstitusjonen direkte veiledning under gjennomføring av arbeidet?</i>	<i>Har utdanningsinstitusjonen oppfølging i praksis?</i>	<i>Hvem evaluerer praktik? Veileder på praktikstedet? Utdanningsinstitusjonen? Eller gjør de det sammen?</i>	<i>Er det evaluering av egnethet/skikkethet?</i>	<i>Kan en stryke i praktiken/praksis?</i>	<i>Bedømmningssystem i praktik? Bestått/ikke bestått eller gradert?</i>
Norge	Nei	Ikke formelle krav om det, men det er vanlig	Veileder på praksisstedet. Noen utdanningssteder gjør det sammen utdanning og veileder	Ja	Ja	Bestått/ikke bestått
Danmark	Nei	Ja	<i>Første og anden praktik:</i> Vejlederen på praktikstedet og	Ja	Ja	Bestået/ikke bestået

			praktikunderviser fra uddannelsesstedet. <i>Tredje praktik:</i> Vejlederen på praktikstedet og ekstern censor. <i>Fjerde praktik:</i> Vejlederen på praktikstedet.			
Finland	Nej	Läraren kommer en gång under träning	Handledare under praktiken	Ja	Praktik är obligatorisk	Godkänd/underkänd
Island	Ja	Ja	Samarbeid	Ja	Ja	Bestået/ikke bestået
Færøerne	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret
Grønland	Nej	Ja	Praktikken evalueres af vejleder på stedet i samråd med praktiklæreren fra seminariet, som besøger praktikstedet i sidste del af praktikperioden, hvor den studerendes egnethed også vurderes.	Ja	Ja	Betsået/ikke bestået
Sverige	Ja	Ja	Praktikansvarig	Ja	Ja	Godkänd/underkänd

Spm. 23 fortsat	<i>Er det klare læringsudbytte krav/beskrivelser for praktik?</i>	<i>Får student lønn under praksis?</i>	<i>Får veileder lønn/godtgjøring?</i>	<i>Får praktikstedet godtgjøring?</i>	<i>Er det krav om samarbeidsavtale mellom praktiksted og utdanningssted?</i>	<i>Inbefatter samarbeidet forsknings- og utviklingsarbeide, veilederopplæring, kurs og kompetansetiltak?</i>
Norge	Nei, men det er et prosjekt som vurderer dette nå	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Danmark	Ja til læringsudbytte, nej	Løn i de to lange	Ja, et mindre tillæg	Delvis	Ja	Nej

	til klart læringsudbytte	praktikker (2 x halvt år)				
Finland	Ja, student uppsätt målet med läraren	Nej	Beror på arbetsplats	Nej	Generelt ja	Nej
Island	Ja	Nei	Ja	Nei	Nei. Avtalerne ergjort direkte med veilederne. Veilederne må innhente tillatelse fra sine arbeidsgivere.	Nei
Færøerne	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret	Ikke besvaret
Grønland	Nej	Nej	Ja et mindre tillæg	Nej	Nej	Nej
Sverige	Ja	Nej	Ja ett mindre tillägg (nej för vissa)	Nej	Nej	Nej

Spm 24 -I forlængelse af forrige spørgsmål om praktik: Ser jeres fagforbund en grund til at der strammes op på samspil og vekselvirkning mellem praktik og undervisning på uddannelsesstedet?

Norge	Danmark	Finland	Island	Færøerne	Grønland	Sverige
Barnevernspedagog Ja. Det må ble et tettere og mer forpliktende samarbeid mellom praksisfeltet og utdanningsinst. Praksisfeltet er i dag for lite bevisste på det ansvaret de har for å lære opp nye, framtidige kollegaer. Utdanningsinstitusjonene har på sin side for lite ressurser til å etablere tettere og mer forpliktende samarbeid. Dette gjelder også i forhold til forskningsarbeid. Vernepleier: Det samme som for barnevernspedagogen over. Det har vært prøveprosjekt med studentdrevne praksisplasser, med stor suksess. Dette er ønskelig å kunne få til mer av i fremtiden.	Hvis lovens intentioner ikke indfries, ja.	Det skulle sikkert vara bra, men jag kan inte se möjlighet till det.	Ja, det er vigtigt at der er vekselvirkning mellem praktik og undervisning på uddannelsesstedet.	Ja, det er vigtigt, at uddannede pædagoger har en stærk faglig og praktisk ballast.	Nej	Det är redan idag en stark koppling mellan teori och praktik (i utbildningarna) och vi vet att introduktionen av nya anställda blir mycket bättre om de har gjort praktik på samma, eller en liknande arbetsplats. Att praktiken är bra är mycket viktigt för studenternas övergång till arbetslivet.

Generelt ses et behov for bedre vekselvirkning mellem praktik og undervisning på uddannelsesstedet. Vigtigheden af feed back mellem de to læringsrum vægtes altså højt og bør opprioriteres. Interessant er det, at Island hvor uddannelsen foregår på universitetet og hvor praktikken fylder mindst (ca. 10% af den samlede uddannelse), er det land hvor kravene til vejlederen i praktikken er størst – hvad enten vi taler krav til professionsbaggrund, krav om efteruddannelse i vejledning og krav om erhvervs erfaring. De øvrige lande opererer i højere grad med normer – og altså ikke forpligtelser. Ligeledes er Island det eneste land, hvor praktiksteder har en egentlig certificering.

I hele Norden er der planer for vejledningen, men kun i Sverige er der krav til hvor meget vejledning den studerende skal have. Det sidste er interessant, da alle studerende i Norden er potentielt dårligt stillede, hvis de kommer i praktik på en arbejdsplads, hvor der ikke er tradition for at give særlig meget vejledning.

Kun i Danmark aflønnes de studerende i praktikken (i de to lange praktikker = 2 x 6 måneder). Der er store diskussioner omkring dette. Socialpædagogerne og de studerendes landsorganisation vil gerne have aflønning afskaffet – primært ud fra et ønske om at den studerende ikke skal være del af en normering på en arbejdsplads - for at have de bedste muligheder for at være studerende i praktikken.

Afslutning/konklusion

Af surveyen fremgår det, at alle de nordiske lande har en række uddannelsesprioriteringer til fælles. For alle uddannelser gælder:

- at de befinder sig inden for den europæiske kvalifikationsramme for bachelorniveauet (180 – 240 ECTS point), hvilket understøtter mobilitet og anerkendelse inden for det europæiske område.
- at de har forskningstilknytning, hvilket også understøtter mobilitet og anerkendelse.
- at de, alt andet lige, matcher nye jobområder.
- at de er regulerede ved lov.
- at de kreative og æstetiske fagområder er præsenteret i uddannelserne men at de teoretiske fagområder dominerer.
- at vekselvirkningen mellem praktik og undervisning på uddannelsesstedet bør opprioriteres.
- at der er planer for praktikvejledningen i alle lande, men at der ingen krav er om hvor meget vejledning den studerende skal have (det sidste gør sig dog ikke gældende i Sverige).

Når ses bort fra den finske uddannelse giver de nordiske uddannelser adgang til master- og kandidatniveau inden for det socialpædagogiske område. Den finske uddannelse har således også et fokus på myndighedsarbejde fremfor relationsarbejde. Det samme gælder den svenske socionomuddannelse. Derudover adskiller Finland sig, sammen med Danmark, idet uddannelserne her er bygget op omkring kompetenceområder og ikke egentlige fag som i de øvrige lande. Denne prioritering af kompetenceområder, fremfor fag, har alt andet lige, en betydning for graden af samarbejde på tværs af faglige discipliner på uddannelsen – idet kompetenceområderne pr definition er tværfaglige.

På Grønland og på Færøerne uddannes også til almenområdet. Uddannelsen på Færøerne topper med hele 240 ECTS point, men ud over at uddanne til almenområdet uddanner den også fælles med lærerne de første tre år. Danmark uddanner også til almenområdet, men det sker som led i en kraftig specialisering, idet de studerende har et fælles år og herefter i 2 1/2 år specialisering inden for socialområdet eller almenområdet. Norge adskiller sig ved at have to uddannelser, der dækker socialområdet, hvor verneplejere ansættes til at arbejde med alle aldersgrupper og primært mennesker med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, men mange også i rus/psykiatri, og hvor helse/sundhed ofte indgår som en væsentlig faglighed i tillæg til den pædagogiske. Barnvernspecialisterne arbejder med børn, unge og familien, og socialpædagogikken indgår som en væsentlig faglighed. På Grønland, Færøerne, Island og i Danmark, Sverige, Norge og Finland ansættes til arbejde med alle aldersgrupper.

Der er relativ stor forskel på, hvor meget praksisdelen fylder på uddannelserne. På eksempelvis den norske verneplejeruddannelse og den danske uddannelse udgør praksisdelen lidt mere end 1/3 af den samlede uddannelse, mens den på Island kun udgør omkring 1/10. Samtidig er Island det land, hvor kravene til praktikvejlederen er størst - hvad enten vi taler krav til professionsbaggrund, krav om efteruddannelse i vejledning og krav om erhvervserfaring. De øvrige lande opererer i højere grad med normer – og altså ikke forpligtelser. Ligeledes er Island det eneste land, hvor praktiksteder har en egentlig certificering. Danmark har som det eneste land lønnede praktikker, i alt i 2 x 6 måneder.

Kun Grønland og Danmark har merituddannelser, hvor altså tidligere erhvervserfaring fra socialpædagogisk arbejde kan have den betydning, at man tager uddannelsen på kortere tid. Erfaring fra praksis får altså i disse lande lov at spille en rolle for længden på uddannelsen. Med hensyn til e-learning på uddannelserne, så er dette et fravalg i Norge og Grønland, hvor ansigt til ansigt relationen således prioriteres højt.

Generelt tegner sig et nordisk billede af en profession, der arbejder på tværs af forskellige fagligheder med henblik på at støtte den enkelte borger. Men der tegner sig også et billede af, at uddannelsesstederne generelt ikke formår at tilbyde undervisning, hvor studerende får kundskab om alle de målgrupper, som de forskellige hovedarbejdsområder dækker. I de fleste lande er der fra politisk hold en opmærksomhed på mere specialisering i uddannelserne, men der er fra samme side ikke intentioner om at gøre uddannelserne længere. Eventuelle specialiseringer skal altså ske inden for de gældende uddannelsesrammer.